

Vihhti

Kh 11.4.2011, om
Kv 18.4.2011, liite 3

Vihdin kunnan turvallisuussuunnitelma

SISÄLLYSLUETTELO

1. TAUSTAA	3
1.1. Valtioneuvoston periaatepäätös sisäisen turvallisuuden ohjelmasta	3
1.2. Alueellisen yhteistyön hyödyntäminen	3
2. TURVALLISUUS JA TAVOITTEET	4
2.1. Mitä turvallisuudella tarkoitetaan?	4
2.2. Turvallisuussuunnitelman tavoitteet	5
3. VIHDIRIN KUNNAN TURVALLISUUSTYÖN PAINOPISTEALUEET VALTUUSTOKAUDELLA VUOTEEN 2012 ASTI.....	5
3.1. Vihdin kunnan turvallisuustyön tavoitteet ja painopisteet	5
3.2. Koulu- ja päiväkotiturvallisuus	5
3.2.1. Yleistä koulu- ja päiväkotiturvallisuudesta	5
3.2.2. Kouluturvallisuus	6
3.2.3. Päiväkotiturvallisuus	7
3.3. Kunnan rooli kriisitilanteissa.....	8
4. TURVALLISUUSSUUNNITTELUN ARVIOINTI JA SEURANTA.....	8

Liite Vihdin kunnan turvallisuustyön toimintasuunnitelma- taulukko

1. TAUSTAA

1.1. Valtioneuvoston periaatepäätös sisäisen turvallisuuden ohjelmasta

Valtioneuvosto on 8.5.2008 tekemässään periaatepäätöksessä sisäisen turvallisuuden ohjelmasta asettanut tavoitteeksi, että jokaisessa kunnassa on vuoden 2010 loppuun mennessä valtuustossa hyväksytty suunnitelma siitä miten rikoksia, häiriöitä ja onnettomuuksia ennalta ehkäistään ja turvallisuutta parannetaan. Sisäisellä turvallisuudella tarkoitetaan sellaista yhteiskunnan tilaa, jossa jokainen voi nauttia oikeusjärjestelmän takaamista oikeuksista ja vapauksista sekä turvallisesta yhteiskunnasta ilman rikollisuudesta, häiriöistä, onnettomuuksista ja suomalaisen yhteiskunnan taikka kansainvälistyvän maailman ilmiöistä tai muutoksista johtuvaa pelkoa tai turvattomuutta.

Tällä ohjelmakaudella turvallisuussuunnittelulla puututaan erityisesti väkivaltatapauksiin ja tapaturmiin. Alkoholihaittojen torjuntaa koskevat tavoitteet ja yhteiset toimenpiteet sisällytetään turvallisuussuunnitelmiin. Lisäksi huolehditaan turvallisuuden eri toimialojen kattavasta ja joustavasta integroinnista paikalliseen turvallisuussuunnitteluun (esimerkiksi tuote- ja liikenneturvallisuus sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tapaturmien ehkäisy). On tärkeää toteuttaa toimia, jolla elinkeinoelämä ja järjestöt saadaan mahdollisimman kattavasti mukaan paikalliseen turvallisuussuunnitteluun. Paikallisten turvallisuussuunnitelmien laatimisvaiheessa tulee huomioida etnisten vähemmistöjen turvallisuus ja kuulla soveltuvalta tavalla etnisten vähemmistöjen näkemyksiä.

Kansalliseksi tavoitteeksi sisäisen turvallisuuden ohjelmassa on asetettu, että Suomi on Euroopan turvallisim maa vuonna 2015. Tämä edellyttää väkivallan sekä onnettomuuksien ja tapaturmien määrän vähentämistä. Syrjäytymiseen johtavaan kehitykseen tulee puuttua varhain ennen kuin se johtaa turvallisuuden kannalta kielteisiin ja usein pitkäaikaisiin seurauksiin. Yhteiskunnan vastuu on erityisen suuri haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten lasten ja ikääntyvien turvallisuuden varmistamisessa. Suomalainen yhteiskunta on yhä monikulttuurisempi, ja eri etnisten ryhmien turvallisuuteen ja hyvinvointiin tulee kiinnittää nykyistä enemmän huomiota. Onnistuneen kotiutumisen ja syrjinnän ehkäisyn merkitys tulee jatkossa olemaan yhä tärkeämpää.

Paikallisen turvallisuussuunnitelman yhtenä tavoitteena on lisätä asukkaiden tietoa siitä, miten heidän turvallisuuttaan ja turvallisuuden tunnettaan tullaan parantamaan. Turvallisuussuunnitelma on samalla asukkaille väylä vaikuttaa turvallisuutta koskevaan päätöksentekoon. Asukkaiden toivotaankin yhä laajemmin osallistuvan turvallisuussuunnitteluun esimerkiksi järjestöjen tai asukasyhdistysten kautta.

1.2. Alueellisen yhteistyön hyödyntäminen

Turvallisuussuunnitelma on laadittu seudullisena yhteistyönä Vihdin kunnan, Karkkilan kaupungin ja Nummi-Pusulän kunnan alueella. Peruskuntien lisäksi turvallisuussuunnitteluun ovat osallistuneet myös Perusturvakuntayhtymä Karviaisen ja Liikelaitoskuntayhtymä Puhdin sekä Länsi-Uudenmaan pelastus- ja poliisilaitosten edustajat.

Työryhmän jäsenet:

Antti Luukkanen, hallintopäällikkö, Karkkilan kaupunki, puheenjohtaja

Marjo Ojajärvi, sivistysjohtaja, Vihdin kunta

Juha Rosendahl, ylikomisario, Vihdin poliisiasema

Kimmo Markkanen, riskienhallintapäällikkö, Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos

Leena Malinen, luokanopettaja, Karkkilan kaupunki
 Satu Karppanen, lasten ja nuorten palvelulinjajohtaja, Perusturvakuntayhtymä Karviainen
 Kristian Lindholm, tietohallintopäällikkö, Liikelaitoskuntayhtymä Puhti
 Paula Mäenpää, rakennustarkastaja, Nummi-Pusulän kunta
 Henna Vuorenmaa, hallintosihteeri, Vihdin kunta, sihteeri

Työryhmä on kokoontunut yhteensä 7 kertaa syksyn 2010 ja talven 2011 aikana. Työryhmätyöskentelyn jälkeen turvallisuussuunnitelma on tarkoitus viedä kuntien valtuustojen päätettäväksi kuntien omien aikataulujen mukaisesti. Tavoitteena kuitenkin on, että kaikkien kolmen kunnan valtuustot hyväksyvät kunnan oman turvallisuussuunnitelman kevään 2011 aikana.

Työryhmä on hyödyntänyt turvallisuussuunnitelman laadinnassa seuraavia vaiheita:

- 1) Suunnitelman laatimisaikataulu
- 2) Suunnitelman rakenne
- 3) Nykytila-analyysi
- 4) Kunnittaiset painopistealueet
- 5) Suunnitelman toteuttaminen ja toimenpiteet ja vastuutahot
- 6) Suunnitelman seuranta

Työryhmätyöskentelyn lisäksi kunnan johtoryhmä on ottanut kantaa turvallisuussuunniteluun liittyvissä kysymyksissä suunnittelutyön eri vaiheissa. Vihdin kunnan turvallisuussuunnitelmassa määritellään arjen turvallisuustyöhön liittyvät painopistealueet, jotka kunnan johtoryhmä on päättänyt sekä niihin liittyvät arjen turvallisuutta parantavat tavoitteet ja toimenpiteet.

2. TURVALLISUUS JA TAVOITTEET

2.1. Mitä turvallisuudella tarkoitetaan?

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia (Kuntalaki 1§). Turvallisuus on keskeinen hyvinvointia edistävä tekijä ja ihmisen perusoikeus. Jokaisella on oikeus kasvaa ja elää turvallisessa yhteisössä. Hyvä turvallisuustilanne on myös kunnalle kilpailuetu. Turvallisen kunnan on helpompi houkutella asukkaita ja yritystoimintaa kunnan alueelle. Turvallisuuden kehittäminen on kaikkien vihtiläisten yhteinen asia ja huoli tulevaisuudesta on jaettava kaikkien kesken. Turvallisuudesta huolehtiminen kuuluu kuntalaisten lisäksi sekä kaikille kunnassa toimiville yhteisöille ja organisaatioille. Yksilöllä on vastuu omasta turvallisuudestaan, mutta yhteisön on tuettava yksilöä tässä pyrkimyksessä.

Turvallisuutta tulee rakentaa ja yksilöä tukea moniammatillisesti, koska turvallisuus syntyy monen tekijän yhteisvaikutuksesta. Turvallisuudesta huolehtiminen kuuluu siis kaikille. Turvallisuutta edistävät turvallinen koti-, asuin- ja työympäristö, toimivat peruspalvelut, hyvin suunniteltu liikenneympäristö, avun saanti silloin, kun sitä tarvitaan. Osa turvallista ympäristöä on myös varautuminen suuronnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin.

Koti-, asuin- ja työympäristön turvallisuuden taustalla vaikuttavat useat yhteiset tekijät. Syrjäytyminen ja häiriökäyttäytyminen saattavat johtaa lisääntyvään onnettomuusriskiin ja jopa rikollisuuteen. Työympäristön turvallisuus laajasti ymmärrettynä on tärkeä kilpailutekijä yrityksille. Työtapaturmista aiheutuu inhimillisten kärsimysten lisäksi huomattavia taloudellisia kustannuksia. Myös työpaikkojen ulkopuoliset riskit, kuten työmatka- ja vapaa-ajan tapaturmat, vaikuttavat sairauspoissaoloina työpaikoilla.

2.2. Turvallisuussuunnitelman tavoitteet

Turvallisuussuunnitelman tavoitteiden asettelussa tulee erityisesti ottaa huomioon tavoitteiden ja toimenpiteiden ennaltaehkäisevä vaikutus. Turvallisuustyön tulee lähteä kuntalaisten, ihmisen kehittymisen ja yhteisöllisyyden sekä turvallisuuden tunteen lisääntymisen näkökulmasta. Mikäli suunnitelma nähdään lähinnä rikoksen torjunnan suunnitelmana, on toiminta-alue liian suppea, toimenpiteiden tasolla ollaan myöhässä ja vahinko on jo tapahtunut. Rikoksentorjunta tulee olla mukana suunnitelmassa muiden ennaltaehkäisevien toimenpiteiden rinnalla. Arjen turvallisuuden ja asumisviihtyvyyden lisääminen tulisi olla yksi tavoite, samoin yhteistyön lisääminen viranomaisten, kuntalaisten, poliisin ja muiden toimijoiden kesken.

Paikallinen turvallisuussuunnitelman tavoitteena on parantaa turvallisuutta vähentämällä onnettomuuksien, tapaturmien, rikosten ja häiriöiden määrää. Turvallisuussuunnittelulla tavoittelemme sitä tilaa, että kuntalainen on turvassa ja kokee olonsa turvalliseksi, kun taas puolestaan kunnan valmiussuunnittelulla tavoittelemme sitä tilaa, että kunnan palvelut toimivat kaikissa olosuhteissa. Kyseessä on saman asian kaksi erilaista näkökulmaa.

3. VIHDIR KUNNAN TURVALLISUUSTYÖN PAINOPISTEALUEET VALTUUSTOKAUDELLA VUOTEEN 2012 ASTI

3.1. Vihdir kunnan turvallisuustyön tavoitteet ja painopisteet

Jo vuonna 2007 laaditussa Vihdir kunnan turvallisuussuunnitelmassa on Vihdir kunnan turvallisuustyön tavoitteeksi määritelty seuraavat tekijät

1. Edistetään kuntalaisten kasvua ja kehitystä, yhteisöllisyyttä ja turvallisuuden tunnetta
2. Ennaltaehkäistään häiriökäyttäytymistä ja rikoksia sekä puututaan varhaisessa vaiheessa lasten- ja nuorten rikolliseen toimintaan
3. Lisätään yhteistyötä ja tiedonvaihtoa viranomaisten, kansalaisten, poliisin ja muiden toimijoiden välillä
4. Lisätään arjen turvallisuutta ja asumisviihtyvyyttä

Nämä tavoitteet ovat olleet pohjalla mietittäessä kunnan painopistealueita turvallisuustyölle. Vihdir kunnan johtoryhmä on valinnut turvallisuussuunnitelman painopistealueiksi kuluvalle valtuustokaudelle koulujen ja päiväkotien turvallisuuden (lapset ja nuoret) sekä kunnan roolin kriisitilanteissa. Molemmat painopisteet ovat hyvin ajankohtaisia ja tärkeitä. Erilaisten kouluturmien myötä on erityisen tärkeä kiinnittää huomiota lasten ja nuorten turvallisuuteen kouluissa ja päiväkodeissa. Lisäksi siihen miten ko. tilanteissa tai muissa kriisitilanteissa kunta toimii, tulee osata varautua.

3.2. Koulu- ja päiväkotiturvallisuus

3.2.1. Yleistä koulu- ja päiväkotiturvallisuudesta

Turvallisuuskasvatus on osa varhaiskasvatusta ja perusopetusta. Sen suunnittelussa on tärkeää hyödyntää lasten oma osallistuminen ja muistaa, että tapaturmien ehkäisy ei ole vain kieltoja. Tapaturmien ehkäisyn keinojen kohdentamiseksi on tärkeää seurata toimintayksikössä sattuvia tapaturmia ja läheltä piti -tilanteita. Vihdirissä 7 – 15 vuotiaiden osuus väestöstä on 12,4 % ja 1 – 6 vuotiaiden 8,3 % (tilanne 31.12.2009).

Lasten tapaturmat ovat useimmiten kaatumisia, putoamisia, haavoja, palovammoja, sähköiskuja, tukehtumisia, myrkytyksiä ja hukkumisia. Kuolemaan johtaneiden tapaturmien syyt ovat yleisimmin liikenneonnettomuudet ja hukkumiset. Kouluissa tapaturmat sattuvat yleisimmin välitunnilla ja liikuntatunnilla. Päivähoidossa kaksi kolmasosaa tapaturmista sattuu ulkona. Tapaturma ehkäistään vaikuttamalla ympäristön turvallisuuteen, lainsäädännön ja tuoteturvallisuuden keinoin sekä turvallisuuskasvatuksen keinoin vaikuttamalla yksilön ja yhteisön turvallisuusasenteisiin ja -käyttäytymiseen.

Kouluissa noudatetaan perusopetuslakia ja valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita, kuntakohtaisen opetussuunnitelman liitteenä on Kriisi- ja turvakansio. Päiväkodeissa noudatetaan päivähoitolain lisäksi varhaiskasvatuksen valtakunnallisia turvallisuusohjeita. Koulu- ja päiväkotiturvallisuus velvoittaa säädöksineen koulujen ja päiväkotien henkilöstöä.

3.2.2. Kouluturvallisuus

Perusopetuslain mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Opetuksen lisäksi oppilas saa päivän aikana lämpimän aterian ja tarvittaessa hänelle järjestetään koulukuljetus. Opetuksen tulee edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Jokaisessa koulussa toimii oppilashuoltoryhmä, jonka tehtäviin kuuluu lapsen ja nuoren oppimisen perusedellytyksistä, fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtiminen. Oppilashuolto on sekä yhteisöllistä että yksilöllistä tukea ja sen tavoitteena on luoda terve ja turvallinen oppimis- ja kouluympäristö, suojata mielenterveyttä ja ehkäistä syrjäytymistä sekä edistää kouluyhteisön hyvinvointia. Koulun oppilashuoltoryhmä koostuu säännöllisesti. Oppilashuoltoryhmään voivat kuulua esim. rehtori ja apulaisrehtori, erityisopettaja, opinto-ohjaaja, terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi. Oppilashuoltoryhmä on keskeinen tekijä kouluturvallisuudesta puhuttaessa. Oppilashuoltoryhmän työn lisäksi turvallisuuden tunnetta ja hyvinvointia kouluissa parannetaan tukioppilas- ja kummioppilastoiminnalla, vertaissovittelulla sekä oppilaskuntatoiminnalla.

Vihdin kouluissa on opetussuunnitelman liitteenä kriisi- ja turvakansio, jota päivitetään vuosittain. Perusopetuksen valtakunnallisissa perusteissa edellytetään, että opetussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet sekä työn ja vastuunjako ongelma- ja kriisitilanteiden ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja hoitamiseksi. Nämä asiat on kuvattu koulukohtaisissa kriisi- ja turvakansioissa. Kriisi- ja turvakansioiden tarkoituksena on vahvistaa kouluyhteisön kykyä selviytyä traumaattisten kriisien kohtaamisesta koulussa sekä antaa yhteiset toimintamallit kriisissä.

Jokaisella koululla on kiinteistökohtaiset pelastussuunnitelmat, joiden tarkoituksena on määritellä kohteiden onnettomuusriskit, vaarat ja uhkatekijät sekä selvittää miten voidaan varautua koulujen toimintaa ja henkilöstön turvallisuutta uhkaaviin tilanteisiin. Pelastuslaissa (468/2003) ja pelastusasetuksessa (787/2003) on säännökset pelastussuunnitelmiin laadinnasta. Koulukohtaiset ja kiinteistösidonnaiset pelastussuunnitelmat päivitetään vuosittain.

Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi 15.11.2010 § 50 lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman. Lasten ja nuorten hyvinvointi rakentuu niin terveydellisistä, psykososiaalisista, taloudellisista kuin elinolo- ja kulttuuritekijöistäkin. Suunnitelmassa on kuvattu Karviaisen alueen kuntien peruspalveluita ja niiden kehittämistarpeita valtuustokaudella. Hyvinvointisuunnitelmassa on esitetty joka toinen vuosi toteutettavan kouluterveyskyselyn tuloksia. Kyselystä saa vastauksia mm. elinoloja ja kouluoloja koskeviin kysymyksiin.

Turvallisuutta parantavia toimenpiteitä

- pelastautumis- ja evakuointiharjoitukset koulurakennuksissa vuosittain
- koulun ja kodin yhteistyö
- koulujen osallistuminen ajankohtaisiin kasvatuksellisiin asioihin, esim. Kiva-koulu, Vertaissovittelu, Liikkuva koulu, Oppilaskuntatoiminta
- koulumatkojen turvallisuus
 - koulukuljetusohjeet
 - kevyen liikenteen väylät sekä muut liikenteelliset asiat
- koulukiinteistöjen ja –pihojen turvallisuus
 - peruskorjaukset
 - valvontakamerat
 - osastointi kiinteistöissä (palo-ovet)
- koulukerhot ja iltapäivätoiminta

3.2.3. Päiväkotiturvallisuus

Päiväkodeilla on puolestaan turvallisuus- ja poikkeustilaohjelmat, joissa arvioidaan toimintaa uhkaavat vaarat ja selvitetään toiminnan riskit. Arvioitavaksi tulevat mm. toimintayksikössä olevien henkilöiden henkiseen hyvinvointiin, terveyteen ja koskemattomuuteen vaikuttavat seikat, toimintayksikön varhaiskasvatustoimintaa, viestintää ja tietojen säilytystä häiritsevät tekijät, laitteiden ja apuvälineiden käyttöön liittyvät häiriöt, toimintayksikön sisä- ja ulkotilojen ominaisuuksista tai ympäristötekijöistä aiheutuvat vaarat.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Stakes (nykyisin Terveyden ja hyvinvoinnin laitos) ovat laatineet ohjeistuksen kunnallisessa ja yksityisessä päivähoitossa työskenteleville sekä päivähoiton tiloja suunnitteleville ja ylläpitäville henkilöille, jota päiväkodeissa noudatetaan. Uuden työntekijän perehdytyksessä on huomioitu, että jokaisen työntekijän tulee tutustua tähän oppaaseen. Päivähoiton turvallisuus on kaikkien päivähoiton tehtävissä työskentelevien, päivähoiton toimintayksiköistä ja niiden tiloista vastaavien sekä lasten huoltajien yhteinen asia. Turvallinen päivähoitoympäristö antaa pohjan rauhallisen varhaiskasvatusta tukevan ilmapiirin luomiseksi ja lisää lasten ja työntekijöiden hyvinvointia, jolloin huoltajat voivat tuoda lapsensa luottavaisin mielin päivähoitoon.

Myös päiväkodilla on pelastuslaitoksen ohjeiden mukaan tehty kiinteistökohtaiset pelastussuunnitelmat, joiden tarkoituksena on määritellä kohteiden onnettomuusriskit, vaarat ja uhkatekijät sekä selvittää miten voidaan varautua päiväkotien toimintaa ja henkilöstön turvallisuutta uhkaaviin tilanteisiin.

Turvallisuutta parantavia toimenpiteitä

- pelastautumis- ja evakuointiharjoitukset ikäkaudelle soveltuvalla tavalla
- päiväkodin ja kodin yhteistyö
- päiväkotien osallistuminen ajankohtaisiin kasvatuksellisiin asioihin, esim. Kasvatuskumppanuus
- päiväkotikiinteistöjen ja –pihojen turvallisuus
 - peruskorjaukset
 - valvontakamerat
 - osastointi kiinteistöissä (palo-ovet)

3.3. Kunnan rooli kriisitilanteissa

Kuntalaisten on saatava riittävästi tietoa kunnan turvallisuutta uhkaavista tapahtumista ja toimenpiteistä. Tavoitteena kun on, että kuntalaiset voivat tuntea olonsa turvalliseksi omassa kunnassaan.

Kunnan rooli kriisitilanteissa määritellään niin valmius- kuin turvallisuussuunnitelmassa. Valmiussuunnitelmassa on nimetty kunnan johtavista viranhaltijoista koostuva poikkeusolojen johtoryhmä, joka vastaa viestinnästä ja tiedottamisesta kriisitilanteissa. Poikkeusolojen johtoryhmän toimintaa harjoitellaan säännöllisesti.

Normaaliajan häiriö-, vahinko-, onnettomuus-, poikkeus- ja erityistilanteissa asukkaiden tiedonsaannin tarve kasvaa, vaikka kyseessä ei sinänsä olisikaan kriisistä. Avoin ja nopea tiedotus ovat asukkaiden kannalta avainasemassa ja lisäävät kansalaisten luottamusta viranomaisten toimintavalmiuteen ja -mahdollisuuksiin. Kunnan poikkeusolojen johtoryhmän on määriteltävä tiedotusvastuut mahdollisissa kriisitilanteissa.

Erityistilanteissa tarvitaan totuudenmukaista ja nopeaa tiedottamista, jonka avulla voidaan torjua huhuja ja rauhoittaa asukkaita. Ihmiset toimivat onnettomuustilanteissa poikkeuksellisesti ja siksi jokaisessa erityistilanteessa on tiedotettava mahdollisimman kattavasti, nopeasti ja tehokkaasti kaikista tärkeistä asioista.

4. TURVALLISUUSSUUNNITELUN ARVIOINTI JA SEURANTA

Kunnanvaltuuston hyväksyttyä turvallisuussuunnitelman laitetaan se kunnan nettisivuille ja Rikoksantorjuntaneuvoston turvallisuussuunnittelun nettisivuille (<http://www.turvallisuussuunnittelu.fi>) kansalaisten luettavaksi. Turvallisuussuunnitelmaa arvioidaan vuosittain kuntien johtoryhmän, poliisin, pelastuslaitoksen, Karviaisen ja Puhdin edustajien kesken. Kunnalla on vastuu seurannan koolle kutsumisesta. Seurantaan voidaan ottaa mukaan myös muita kunnan hyväksi katsomia tahoja. Valtuustokausittain kunnat tekevät laajemman tarkastelun turvallisuussuunnitelmaa koskien ja päättävät painopistealueista. Vaikka suunnitelmaa on laadittu kolmen kunnan kesken, seuranta toteutetaan kuntakohtaisesti, sillä kunnilla on omat onomat painopistealueensa. Tarvittavat muutokset turvallisuussuunnitelmaan tekee johtoryhmän nimeämä viranhaltija.

Turvallisuussuunnitelman jalkauttaminen käytännön toimintaan on ensisijaisen tärkeää. Esimerkiksi kouluissa ja päiväkodeissa lapsilla ja nuorilla tulisi olla tietoa turvallisuussuunnittelutyöstä. Tähän tulee panostaa.

Turvallisuussuunnittelutyöryhmä suosittelee, että kunnat kuulevat kuntalaisia turvallisuussuunnitelmaan liittyvissä asioissa, mutta varsinaisen päätöksen kuulemisesta tekevät kunnat itsenäisesti. Vihdin kunta kuulee kuntalaisia tarpeen vaatiessa mm. internet-sivuille laitettavien kyselyjen kautta.

6. LÄHTEET JA LISÄTIETOJA

- Vihdin kunnan turvallisuussuunnitelma vuodelta 2007
- muiden kuntien turvallisuussuunnitelmia
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (Karkkila, Nummi-Pusula, Vihti)
- Valtioneuvoston periaatepäätös sisäisen turvallisuuden ohjelmasta
- Rikoksentorjuntaneuvoston Turvallisuussuunnittelun nettisivut (www.turvallisuussuunnittelu.fi)
- www.tapaturmapaiva.fi
- Paikallisen turvallisuustyön kehittäminen. SM julkaisu 19/2006.
- Päivähoidon turvallisuussuunnittelu. Olli Saarsalmi (toim.) 2008.

Liite: VIHDIRIN KUNNAN TURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA 2011 (taulukko)					
PAINOPISTE	TAVOITTEET	TOIMENPITEET	AIKATAULU	VASTUUT/ SIDOSRYHMÄT	MUUTA HUOMIOITAVAA
KOULUJEN JA PÄIVÄKOTIEN TURVALLISUUS (lapset ja nuoret)	Lakien ja säädösten noudattaminen: Perusopetuslaki Päivähoitolaki Opetussuunnitelman perusteet Varhaiskasvatuksen valtakunnalliset turval- lisuusohjeet	Kriisi –ja turvakan- sio(koulut) Turvallisuus- ja poikkeus- tilaohjelma (päiväkodit) Kiinteistökohtainen pelas- tussuunnitelma	päivitetään säännöllisesti ja myös tarpeen vaatiessa	Sivistyskeskuksen hallinto Koulut Päiväkodit Tekninen ja ympäristökeskus	
KUNNAN ROOLI KRIISITILANTEISSA (miten kunta toimii kun kriisi tapahtuu)	Kuntalaisten turvalli- suus Riittävä tiedotus	Poikkeusolojen johtoryh- män toiminnan päivitys ja harjoittelu	päivitetään säännöllisesti ja myös tarpeen vaatiessa	Poikkeusolojen johtoryhmä	tiedottamisvastuu